

EL MÓN DE L'AIGUA (1)

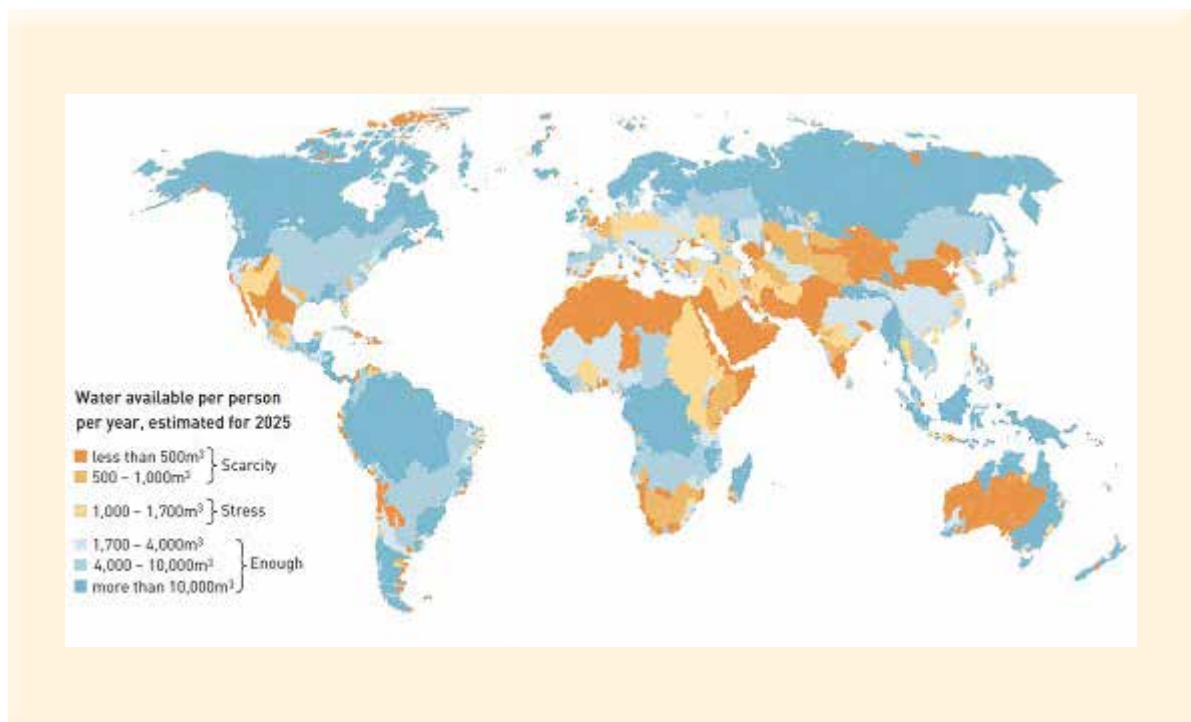
L'Aigua, el petroli del segle XXI

Malgrat la seva importància vital per a la vida, la salut i la higiene més bàsica de les persones, dediquem poc temps a reflexionar sobre el problema de l'aigua. Per algun motiu estrany, considerem com una cosa òbvia i poc meritori comptar amb accés a un subministrament constant d'aigua dolça, a un preu raonable, per beure, rentar-nos o cuinar. No obstant això, al planeta prop de 800 milions de persones segueixen sense accés a l'aigua potable, i prop de 4.000 milions viuen sota situació d'estrès hídric almenys un mes a l'any. D'aquests 4.000, gairebé 1.000 viuen a les zones més pobres de l'Índia, i altres 900 milions en les zones menys pròsperes de la Xina. Pobresa i estrès hídric solen ser dues cares de la mateixa moneda.

El gruix de conques hídriques del planeta i fonts d'aigua fresca estan sent sobreexplotades o es troben al límit de la seva capacitat, sobretot en els països emergents. Fins a 18 rius que donen accés a aigua potable a un PIB equivalent de 27 mil milions de dòlars, estan sota una situació d'estrès hídric sever mentre l'increment en la demanda d'aigua no para de créixer.

La demanda creixent d'aigua potable ve per diferents fronts sent l'increment demogràfic el més notable.

Una major població exigeix no únicament més aigua per beure, sinó sobretot més aigua per produir aliments. D'altra banda, aquesta població no únicament creix sinó que cada dia és més pròspera. La ràpida urbanització en molts països incrementa la demanda de solucions d'aigua corrent, sistemes de gestió de residus, neteja i una major demanda d'aigua derivada de millors hàbits d'higiene. En l'actualitat, el 3,9 mil milions de persones viuen en ciutats, un nombre que s'espera incrementi fins als 5 mil milions en 2030.

La demanda d'aigua en totes les fases del seu cicle serà una tendència clara i sòlida per a les pròximes dècades. El conjunt d'organismes internacionals estimen que la demanda total d'aigua es doblarà d'aquí al 2050, una demanda impulsada a l'alça sobretot per una major demanda en agricultura i per a ús domèstic derivat de l'impuls de la urbanització.

Això obliga, pel costat de l'oferta, fer un ús el més eficient possible dels recursos hídrics en totes les baules de la cadena de valor: des de la seva canalització/distribució fins a serveis relacionats amb el control del flux o la qualitat en el servei tant agrícola, industrial com domèstic.

Per això, l'increment de la inversió en el sector de l'aigua constitueix una realitat ineludible i una de les tendències més clares que podem albirar en el llarg termini. Una megatendència que ja podem observar en mercats com el de la tecnologia UV o el de la desintoxicació d'Ozó que estan creixent a taxes de doble dígit impulsats per una forta demanda.

El món de l'aigua necessita d'inversions, i una part molt important d'aquestes inversions, es clar, es centren en el món agrícola. El 70% del consum mundial de l'aigua és per a ús agrícola i aquest només pot créixer en termes absoluts en el futur. L'aigua és el combustible del sector agrícola: sense aigua no hi ha agricultura possible i aquesta és més productiva com més gran i més eficient és l'accés a fonts d'aigua fresca. No fa gaire, estudiosos a Califòrnia calculaven com per conrear una sola ametlla es necessiten prop de 3,5 litres d'aigua. L'agricultura s'enfronta, al seu torn, a l'enorme repte que suposa incrementar la producció mundial en un 70% fins al 2050, com es desprèn de totes les estimacions. La resposta a aquest repte passa inevitablement per una extensió de l'agricultura de regadiu, millors tecnologies i tècniques de reg, d'un ús més eficient de l'aigua i, qui sap, si també amb el desenvolupament de millors cultius menys intensius en aigua per al seu creixement.

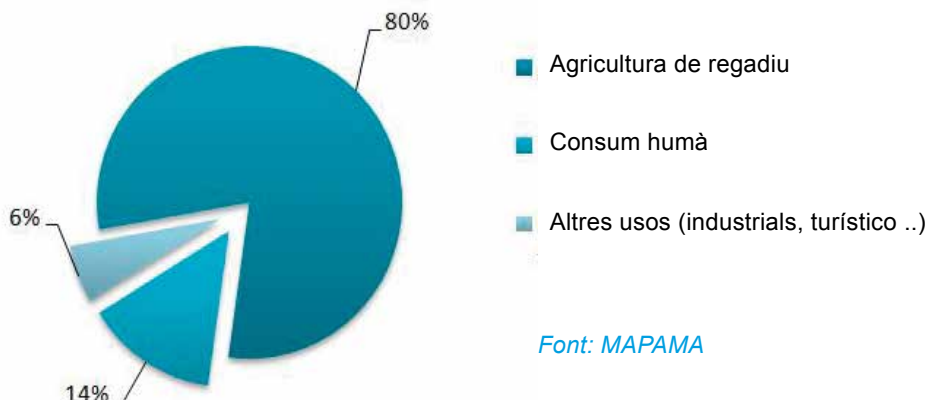
El camí per recórrer en el cas dels sistemes de reg és enorme. Avui en dia, dels 14 milions de quilòmetres quadrats de terra agrícola, tan sols un 0,83% (segons les últimes estimacions del Banc Mundial), disposen d'alguna tecnologia de reg.

El sector agrícola, el primer i més important per a la vida humana, està explorant noves vies per fer créixer la seva productivitat que inclouen millores derivades d'una millor comprensió de la química, la biologia i, des d'alguns temps, també la genètica.

Amb tot, les millores que puguin venir de més i millor reg, el que implica també sistemes que facin un ús més precís i eficient de l'aigua disponible, són una peça clau i ineludible perquè el sector agrícola segueixi obrant el miracle d'alimentar cada vegada més i millor a un nombre creixent de persones. Per a això disposar de l'aigua necessària resulta un tema clau. No podem tancar aquesta reflexió succinta sobre la importància de l'aigua sense esmentar la seva heterogènia distribució, com succeeix també amb la superfície disponible per a l'agricultura: hi ha països amb una elevada dotació relativa de terra agrícola / aigua per càpita, i tenen un excedent per compte corrent en l'apartat alimentari, i països on hi ha escassetat d'aigua.

Amb la geopolítica de l'aigua passa just el contrari que amb la de les manufactures o del petroli. Xina i Orient Mitjà, els dos països exportadors nets (de manufactures i hidrocarburs, respectivament) respecte a Europa i Estats Units, en el capítol agrícola -que recordem, és bàsicament exportar aigua- són importadors nets pel que fa a les dues grans àrees d'Occident. Aquest desigual repartiment dels recursos dóna lloc al concepte de seguretat alimentària variable clau, per exemple, per entendre la política d'inversió dels fons sobirans d'aquests països, que depenen de les importacions en el segment agrícola. Un tema sensible a seguir en els propers anys.

Distribució del consum d'aigua a Espanya

Font: MAPAMA